

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf.

Ársreikningur 2023

Lífeyrissjóður starfsmanna
Búnaðarbanka Íslands hf.
Borgartúni 19
105 Reykjavík

kt. 510169-4339

EFNISYFIRLIT

Áritun óháðs endurskoðanda.....	3
Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra.....	6
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.....	9
Efnahagsreikningur.....	10
Yfirlit um sjóðstreymi.....	11
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	12
Skýringar.....	13
Kennitölur - Fimm ára yfirlit.....	29
Fjárfestingarstefna Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. 2024 - Útdráttur.....	31
Stjórnarháttayfirlýsing Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf.....	32
Ófjárhagslegar upplýsingar.....	34

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Til stjórnar og sjóðfélaga í Lífeyrissjóði starfsmanna Búnaðarbanka Íslands.

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands („sjóðurinn“) fyrir árið 2023. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning 31. desember 2023, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign sjóðsins á árinu 2023, efnahag hans 31. desember 2023 og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Álit okkar á ársreikningnum er í samræmi við innihald endurskoðunarskýrslu sem við höfum afhent endurskoðunarnefnd sjóðsins í samræmi við 11. gr. reglugerðar Evrópusambandsins nr. 537/2014.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla (ISA) en nánar er gerð grein fyrir ábyrgð okkar í kaflanum Ábyrgð endurskoðanda. Við uppfylfum ákvæði siðareglna endurskoðenda á Íslandi og teljumst því óháð sjóðnum. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Megináherslur við endurskoðunina

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði, sem að okkar faglega mati, hafa mesta þýðingu við endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins árið 2023. Þessi atriði voru yfirfarin við endurskoðun á ársreikningnum og höfð til hliðsjónar við ákvörðun á viðeigandi álit á honum. Í áritun okkar látum við ekki í ljós sérstakt álit á hverju þeirra fyrir sig.

Eftirfarandi atriði teljum við vera lykilatriði í endurskoðun okkar:

Skráning á lykilatriði í endurskoðuninni	Hvernig var brugðist við lykilatriði í endurskoðun
<p>Mat á þriðja þreps fjáreignum</p> <p>Sjá umfjöllun um mikilvægar reikningsskilaaðferðir í skýringu 1.8 bls 13 og skýringu 6.5. á bls. 22:</p> <p>Við höfum skilgreint mat á öðru og þriðja þreps fjáreignum sem lykilatriði við endurskoðun okkar vegna ársins 2023.</p> <p>Með öðru og þriðja þreps fjáreignum er átt við eignir sem metnar eru til gangvirðis með verðmatsaðferð sem byggir á forsendum sem ekki teljast auðrekanlegar.</p>	<p>Sem hluti af endurskoðun okkar fórum við yfir aðferðafræði sjóðsins við mat á öðrum og þriðja þreps fjáreignum og samkvæmni þess við lög og reglur.</p> <p>Við yfirforum ferli sjóðsins við greiningu og mat á forsendum sem notaðar eru í verðmötum ásamt því að skoða verðmatslíkön sem stuðst er við.</p> <p>Við tókum úrtak fjáreigna til skoðunar, þar sem sérstök áhersla var lögð á stærstu og áhættumestu eignirnar.</p> <p>Við þessa skoðun var verðmatssérfræðingur notaður til aðstoðar.</p>
<p>Mat og nákvæmni á tryggingafræðilegri stöðu</p> <p>Sjá umfjöllun um tryggingafræðilega stöðu sjóðsins á yfirliti um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar í skýringu 7.1 á bls.23.</p> <p>Við höfum skilgreint mat og framsetningu á tryggingafræðilegri stöðu sem lykilatriði við endurskoðun okkar á árinu 2022. Tryggingafræðileg staða er myndað af útreiknaðri lífeyrisskuldbindingu og eignum til að mæta lífeyrisskuldbindingunni. Við útreikning á lífeyrisskuldbindingu sjóðsins þarf forsendur en þær forsendur eru að hluta til staðlaðar. Tryggingafræðileg staða er reiknuð út af tryggingastærðfræðingi sem ráðinn er af stjórn sjóðsins.</p>	<p>Til að bregðast við þessu lykilatriði í endurskoðuninni framkvæmdum við eftirfarandi aðgerðir:</p> <p>Mátum óhæði og hæfni tryggingastærðfræðings sjóðsins sem ráðinn var af stjórn.</p> <p>Við lögðum mat á forsendur við útreikninginn og framkvæmdum greiningaraðgerðir. Við máttum ferlið við gagnaöflun tryggingastærðfræðingsins gagnvart sjóðnum ásamt því að meta ferlið og aðferðafræðina við útreikning tryggingafræðilegrar stöðu sjóðsins.</p> <p>Við völdum úrtak sjóðfélaga og röktum þau stök í skuldbindinguna til að staðfesta tilvist.</p>

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Skráning á lykilatriði í endurskoðuninni, frh.	Hvernig var brugðist við lykilatriði í endurskoðun, frh.
Mat og nákvæmni á tryggingafræðilegri stöðu, frh. Heildareignir námu 24.739,7 millj. kr. og heildarskuldbinding nam 25.106,4 millj. kr. í lok ársins 2023. Skuldbindingar umfram eignir námu því 367,3 millj. kr í lok ársins 2023 til samanburðar voru skuldbindingar umfram eignir 43,8 millj kr. í lok ársins 2022.	Framkvæmdum greiningaraðgerðir og samanburðargreiningu á forsendum og á skuldbindingunni. Fórum yfir endurmat eigna með verðmatssérfræðingi

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir öllum upplýsingum sem sjóðurinn birtir, jafnt með ársreikningi sem öðrum upplýsingum. Álit okkar nær ekki til annarra upplýsinga sem sjóðurinn gefur út en tilgreint er hér að ofan. Aðrar upplýsingar eru t.a.m ófjárhagslegar upplýsingar, fjárfestingastefna, stjórnarháttaryfirlýsing og skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra (ekki umfram það sem álit okkar segir til um hér að neðan). Staðfestum við því ekki þær upplýsingar sem þar er að finna. Hvað ábyrgð okkar varðar felst hún í yfirllestri á efni og innihaldi og athugun á því hvort um verulegt ósamræmi sé að ræða milli þeirra og ársreikningsins.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem að lágmarki ber að veita samkvæmt lögum um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir innra eftirliti við gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins er stjórn og framkvæmdastjóri ábyrg fyrir mati á rekstrarhæfi sjóðsins. Ef vafi leikur á rekstrarhæfi skal gerð grein fyrir því í ársreikningnum með viðeigandi skýringum og greint frá því hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema ákveðið hafi verið að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi, eða engir aðrir raunhæfir kostir fyrir hendi en að gera það.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg víska er nokkuð hátt stig vissu, en það tryggir ekki að endurskoðun sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið til vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, stakar eða samanlagðar.

Sem hluti af endurskoðuninni sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, beitungu við faglegu mati (e. professional judgment) og viðhöfum faglega tortryggni (e. professional skepticism). Eftirfarandi er einnig hluti af endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins:

- Greina og meta hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggja og framkvæma endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflun endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals og misvísandi framsetningu ársreikningsins, að einhverju sé viljandi sleppt eða að innra eftirlit sé ekki virt.
- Afra skilnings á innra eftirliti, ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins, heldur í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir.
- Meta hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Ábyrgð endurskoðanda, frh.

- Meta hvort forsendan um rekstrarhæfi eigi við, hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið vafa um rekstrarhæfi. Ef við teljum að vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi ber okkur að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar. Atburðir eða aðstæður eftir dagsetningu áritunar geta þannig valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.
- Meta hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum og leggja mat á framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins með tilliti til glöggrar myndar, skýringum þar á meðal.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar auk verulegra atriða sem upp komu í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti, ef við á.

Við höfum afhent stjórn endurskoðunarskýrslu þar sem gerð er grein fyrir þessum atriðum og er hún í samræmi við áritun þessa.

Við höfum ekki veitt sjóðnum þjónustu sem telst óheimilt að veita samhliða endurskoðun í samræmi við lög um endurskoðendur. Við höfum einnig afhent endurskoðunarnefnd staðfestingu á að við uppfyllum ákvæði siðareglna er varðar óhæði. Við höfum jafnframt komið á framfæri upplýsingum um tengsl eða aðra þætti sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og hvaða varúðarráðstafanir við höfum stuðst við til að tryggja óhæði okkar, ef við á.

Af þeim atriðum sem við upplýstum framkvæmdastjóra og endurskoðunarnefnd um lögðum við mat á hvaða atriði höfðu mesta þýðingu í endurskoðuninni á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við gerum grein fyrir þessum atriðum í áritun okkar nema lög og reglur heimila ekki slíka upplýsingagjöf. Í undantekningartilfellum kunnum við að greina ekki frá slíkum atriðum ef við metum það svo að neikvæðar afleiðingar af slíkri upplýsingagjöf vegi þyngra en hagsmunir almennings af upplýsingunum.

Við vorum kjörnir endurskoðendur í fyrsta skiptið á árinu 2022. Endurskoðun ársins 2023 er því annað samfellda reikningsárið okkar sem endurskoðendur.

Fyrir hönd Grant Thornton endurskoðunar ehf.

Reykjavík, 24. apríl 2024

Davíð Arnar Einarsson
löggiltur endurskoðandi

Ársreikningur Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands fyrir árið 2023 er rafrænt undirritaður af endurskoðanda.

SKÝRSLA STJÓRNAR

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. (LSBÍ) er samtryggingarsjóður. Ársreikningur sjóðsins er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006, um ársreikninga, og reglur nr. 335/2015, um ársreikninga lífeyrissjóða. Meginreglan er sú að eignir skuli metnar á gangvirði, á þessari reglu er byggt í ársreikningi.

Iðgjöld til sjóðsins voru 7,6 millj. kr. vegna 6 sjóðfélaga, en þau voru einnig 7,6 millj. kr. árið áður en þá vegna 7 sjóðfélaga. Að auki fékk sjóðurinn 3,8 millj. kr. framlag úr ríkissjóði vegna jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða.

Lífeyrisgreiðslur sjóðsins á árinu námu 1.822 millj. kr. sem er 6,2% hækkun frá fyrra ári. Í árslok voru lífeyrisþegar 410 en að meðaltali þáðu 396 lífeyrisþegar greiðslur úr sjóðnum í mánuði hverjum.

Hrein eign sjóðsins til greiðslu lífeyris nam 24.360 millj. kr. í árslok 2023. Á árinu lækkaði hún um 173,7 millj. kr. eða um 0,71%. Samkvæmt útreikningum tryggingastærðfræðings á áunnum réttindum sjóðfélaga í árslok námu skuldbindingar sjóðsins 25.106 millj. kr. Skuldbindingar eru um 367 millj. kr. umfram eignir sjóðsins eftir að tekið hefur verið tillit til endurmats eigna og framtíðariðgjalda.

Engir starfsmenn eru hjá sjóðnum, en Arion banki hf. annast rekstur sjóðsins. Laun stjórnar og endurskoðunarnefndar námu 10,7 millj. kr. á árinu.

Undanfarin ár á fjármálamörkuðum hafa verið afar sveiflukennd. Árið 2021 var sem dæmi með þeim bestu frá upphafi sjóðsins en árið 2022 markar eitt mest krefjandi ár á fjármálamörkuðum frá fyrri hluta síðustu aldar. Árið 2023 einkenndist af töluverðum markaðssveiflum, bæði á erlendum og innlendum mörkuðum. Innlend hlutabréf lækkuðu þó töluvert meira en erlend hlutabréf og skuldabréf. Markaðsaðstæður síðustu ára undirstrika mikilvægi þess að vera með dreift eignasafn til þess að standast sveiflur á mörkuðum. LSBÍ er með varfærna og íhaldssama fjárfestingarstefnu þar sem vægi skuldabréfa er hátt. Hvað varðar hlutabréfaeignir leggur sjóðurinn upp úr því að fjárfesta í ólíkum eignaflokkum, atvinnugreinum og landsvæðum til þess að dreifa áhættu sem mest.

Úrvalsvísitala Kauphallar Íslands (OMX10) lækkaði um 1,6% en heimsvísitala hlutabréfa (e. MSCI World Index) hækkaði um 21,8% í bandaríkjadal eða um 16,6% í íslenskum krónum á árinu. Íslenski markaðurinn fylgdi þeim erlenda framan af ári en á vormánuðum fóru leiðir að skilja. Það orsakaðist m.a. af neikvæðum fréttum af stærstu félögunum á íslenska hlutabréfamarkaðnum en ávöxtun á erlendum hlutabréfamörkuðum var einkum drifin áfram af fáum stórum tæknifélögum í kjölfar væntinga um vöxt og tækniþróun ásamt aukinni notkun á gervigreindar.

Seðlabanki Íslands hefur hækkað vexti frá vormánuðum 2021 en nú virðist loks sjá fyrir endann á hækkunarferlinu. Stýrivextir standa nú í 9,25% eftir að hafa hækkað um 3,25 prósentustig á árinu 2023. Nafnávöxtun verðtryggðra ríkisskuldabréfa var á bilinu 1,6% til 6,3% á árinu en óverðtryggðra 3,6% til 6%. Hækkun stýrivaxta á árinu og aðrir óvissupættir í efnahagsmálum leiddi til þess að ávöxtunarkrafa skuldabréfa hækkaði og þar með lækkaði virði þeirra.

Í lok marsmánaðar á síðasta ári kynnti fjármála- og efnahagsráðherra áform sín um að leggja fram lagafrumvarp sem mun heimila slit og uppgjör ÍL-sjóðs og það var síðan í október sem frumvarpið var lagt fram. Á öllum stigum málsins hefur LSBÍ, ásamt öðrum lífeyrissjóðum, komið á framfæri mótmælum við áformum stjórnvalda. LSBÍ hefur frá upphafi lagt áherslu á að uppgjör miðist við fullt uppgjör samkvæmt skilmálum skuldabréfa að teknu tilliti til vaxtagreiðslna í framtíðinni. Nú í febrúar tilkynnti fjármála- og efnahagsráðherra, fyrir hönd ÍL-sjóðs, íslenska ríkisins og fulltrúar 18 lífeyrissjóða (þ.a.m. LSBÍ) um að ákveðið hafi verið að hefja viðræður um uppgjör á skuldabréfum sjóðsins. Markmið viðræðnanna er að ná samkomulagi sem felur í sér að skuldabréfin verði gerð upp að fullu og skilyrði sköpuð fyrir slitum ÍL-sjóðs.

Löngu áður en jarðhræringar hófust á Reykjanesi fjárfesti LSBÍ í eignum sem eru staðsettar á Reykjanesi, þar að meðal í félögum sem eiga beint eða óbeint í HS Orku, HS Veitum og Bláa lóninu. Þessi félög eru tryggð upp að ákveðnu marki gegn eignatjóni og rekstrarstöðvun. Einhverjar fréttir hafa birst um skemmdir á mannvirkjum þessara félaga og vissulega má ætla að samdráttur hafi orðið í tekjumyndum þeirra á undanföllum mánuðum. Tvö þessara félaga eru mjög mikilvæg fyrir innviði á Reykjanesi og víðar og við vonum auðvitað að tímabil eldsubrota hafi ekki meiri neikvæð áhrif á þau. Það á þó allt eftir að koma í ljós.

Ávöxtun eigna sjóðsins á liðnu ári var neikvæð, þó hún hafi verið mun betri en árið 2022. Nafnávöxtun ársins 2023 var 6,9% en að teknu tilliti til verðbólgunnar var raunávöxtun -1%. Meðaltal raunávöxtunar sl. tíu ár er 3,3%. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er neikvæð um 1,46% í árslok 2023. Ljóst er að sem fyrr ríkir óvissa á mörkuðum. Há verðbólga hefur verið þrálát og enn er órói í alþjóðastjórnmalum og stríðsbrölt í Evrópu sem hefur ófyrirséð áhrif. Stjórn hefur undanfarin ár staðið frammi fyrir þeirri góðu stöðu að geta aukið réttindi sjóðfélaga. Þau skynsömu skref voru þó tekin að stíga varlega til jarðar og auka réttindi með varfærnum hætti. Þær ákvarðanir eru farsælar nú og ljóst að hefði það ekki verið gert væri tryggingafræðileg staða sjóðsins að afloknu ári ekki jafn góð og raun ber vitni.

SKÝRSLA STJÓRNAR

Samkvæmt bestu vitneskju er það álit stjórnar og framkvæmdastjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af breytingu á hreinni eign sjóðsins til greiðslu lífeyris á árinu 2023 og efnahag hans 31. desember 2023 í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Stjórn LSBÍ leggur áherslu á góða stjórnarhætti og hefur til hliðsjónar Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Stjórn hefur útbúið stjórnarháttalýsingu fyrir árið 2023 sem birt er í heild sinni í viðauka við ársreikning þennan.

Stjórn LSBÍ birtir samantekt á ófjárhagslegum upplýsingum úr starfsemi sjóðsins í sérstöku yfirliti í viðauka við ársreikning þennan.

Stjórn og framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2023 með undirritun sinni.

Reykjavík, 24. apríl 2024

Stjórn

Ársæll Hafsteinsson, stjórnarformaður

Brynja Þorbjörnsdóttir

Tryggvi E. Geirsson

Framkvæmdastjóri

Guðmundur Thorlacius Ragnarsson

SKÝRSLA STJÓRNAR

Rafræn undirritun

Stjórn

Framkvæmdastjóri

YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS ÁRIÐ 2023

	Skýr.	2023	2022
Iðgjöld	1.4; 2		
Iðgjöld sjóðfélaga		1.671	1.657
Iðgjöld launagreiðenda		6.015	5.967
		<u>7.686</u>	<u>7.624</u>
Sérstök aukaframlög	2.1	3.806	5.332
		<u>11.492</u>	<u>12.956</u>
Lífeyrir	1.5; 3		
Heildarfjárhæð lífeyris	3.1	(1.821.782)	(1.715.235)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	3.2	(45)	(44)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	3.3	(265)	(306)
		<u>(1.822.092)</u>	<u>(1.715.585)</u>
Hreinar fjárfestingartekjur	1.6; 4		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	4.1-2	533.788	(573.444)
Hreinar tekjur af skuldabréfum	4.3	1.105.854	(1.086.951)
Aðrar fjárfestingartekjur:			
Vaxtatekjur af handbæru fé		34.290	11.788
Fjárfestingargjöld	4.4	(7.108)	(10.277)
		<u>1.666.824</u>	<u>(1.658.884)</u>
Rekstrarkostnaður	1.7		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	5.1	(29.964)	(25.833)
		<u>(29.964)</u>	<u>(25.833)</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		(173.740)	(3.387.346)
Hrein eign frá fyrra ári		24.533.937	27.921.283
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u>24.360.197</u>	<u>24.533.937</u>

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2023

	Skýr.	2023	2022
Eignir			
Fjárfestingar	1.8; 6		
Eignarhlutar í félögum og sjóðum	6.1	7.274.817	7.104.213
Skuldabréf	6.2	16.836.400	17.138.378
		<u>24.111.217</u>	<u>24.242.591</u>
Kröfur	1.9		
Kröfur á launagreiðendur		783	478
Aðrar kröfur		4.260	307
		<u>5.043</u>	<u>785</u>
Handbært fé			
Handbært fé	1.10	286.598	330.614
		<u>24.402.858</u>	<u>24.573.990</u>
Eignir samtals			
		<u>24.402.858</u>	<u>24.573.990</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir	1.11		
Áfallinn kostnaður og fyrirfram innheimtar tekjur		42.194	39.426
Aðrar skuldir		467	627
		<u>42.661</u>	<u>40.053</u>
Skuldir samtals			
		<u>42.661</u>	<u>40.053</u>
Hrein eign í árslok til greiðslu lífeyris		<u>24.360.197</u>	<u>24.533.937</u>
Skuldbindingar utan efnahags	7.2		

YFIRLIT UM SJÓÐSTREYMI 2023

	Skýr.	2023	2022
Inngreiðslur			
Löggjöld		11.187	13.123
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		23.260	9.090
		<u>34.447</u>	<u>22.213</u>
Útgreiðslur			
Lífeyrir	(1.819.495)	(1.736.421)	
Rekstrarkostnaður	(30.572)	(22.285)	
Aðrar útgreiðslur	(10.445)	(13.370)	
	<u>(1.860.512)</u>	<u>(1.772.076)</u>	
Útgreiðslur umfram innborganir	<u>(1.826.065)</u>	<u>(1.749.863)</u>	
Fjárfestingarhreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	55.884	98.802	
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(1.450.687)	(1.337.136)	
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.757.987	1.953.333	
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	1.195.264	1.129.585	
Keypt skuldabréf	(1.127.292)	(1.096.354)	
Seld skuldabréf	1.339.860	963.544	
	<u>1.771.016</u>	<u>1.711.774</u>	
Hækkun (Lækkun) á handbæru fé	(55.049)	(38.089)	
Gengismunur af handbæru fé	11.033	2.705	
Handbært fé í upphafi árs	330.614	365.998	
Handbært fé í lok árs	<u>286.598</u>	<u>330.614</u>	

YFIRLIT UM TRYGGINGAFRÆÐILEGA STÖÐU SAMTRYGGINGARDEILDAR 31. DESEMBER 2023

TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA

	Skýr	31.12.2023		
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
7.1				
Eignir:				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		24.360.197	0	24.360.197
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		368.745	0	368.745
Núvirði framtíðariðgjalda		0	10.220	10.220
Eignir samtals		24.728.942	10.220	24.739.161
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir		20.995.214	23.915	21.019.129
Örorkulífeyrir		129.794	59	129.853
Makalífeyrir		3.143.701	1.746	3.145.447
Barnalífeyrir		0	67	67
Dánarbætur		100.970	0	100.970
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		709.905	1.049	710.954
Skuldbindingar samtals		25.079.585	26.837	25.106.421
Eignir umfram skuldbindingar		(350.643)	(16.617)	(367.260)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		(1,4%)	(61,9%)	(1,5%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		(0,0%)	(69,3%)	(0,2%)
31.12.2022				
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Eignir:				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		24.533.937	0	24.533.937
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(356.203)	0	(356.203)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	19.078	19.078
Eignir samtals		24.177.734	19.078	24.196.812
Skuldbindingar:				
Ellilífeyrir		20.137.522	55.721	20.193.243
Örorkulífeyrir		178.773	415	179.188
Makalífeyrir		3.120.101	3.796	3.123.897
Barnalífeyrir		0	133	133
Dánarbætur		94.226	0	94.226
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		647.719	2.179	649.898
Skuldbindingar samtals		24.178.341	62.243	24.240.584
Eignir umfram skuldbindingar		(607)	(43.165)	(43.772)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		(0,0%)	(69,3%)	(0,2%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		14,2%	(63,0%)	14,0%

1. REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

1.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og Reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Hér fyrir neðan er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum, sem í meginatriðum eru þær sömu og á síðasta ári.

1.2 Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í þúsundum íslenskra króna, sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

1.3 Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskila þurfa stjórnendur, í samræmi við lög um ársreikninga, að taka ákvarðanir, meta og draga ályktanir sem hafa áhrif á eignir og skuldir á reikningsskiladegi, upplýsingar í skýringum og tekjur og gjöld. Við mat og ályktanir er byggt á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru viðeigandi og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á því ári sem þær eiga sér stað.

1.4 Iðgjöld

Iðgjöld sjóðfélaga og launagreiðenda eru bókfærð þegar þau skapa kröfu á sjóðinn. Ógreidd iðgjöld í lok uppgjörsársins eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er fært undir liðinn sérstök aukaframlög.

1.5 Lífeyrir

Undir lífeyri falla greiðslur til sjóðfélaga og skiptast þær í ellilífeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri. Sjóðurinn greiðir dánarbætur og falla þær hér undir sem og gjald til starfsendurhæfingarsjóðs.

1.6 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður á Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris sem og áfallinn gengismunur á eignir í lok árs.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Undir hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum fellur arður af hlutabréfum, söluhagnaður og sölutap svo og óinnleystur gengismunur af hlutabréfum og sjóðum, bæði vegna breytinga á gangvirði bréfanna og gengi gjaldmiðla.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga, annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu nr. 4.4 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökuþóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

c) Fjárfestingargjöld

Undir þennan lið eru færðar þóknarir vegna vörslu sem og aðrar þóknarir vegna verðbréfa. Arion banki hf. greiðir rekstrarkostnað sjóðsins þar með talið þóknarir vegna eignastýringar, aðrar en þær sem taldar eru upp hér að ofan, og þóknun vegna innri endurskoðunar. Sundurliðun fjárfestingargjalda má sjá í skýringu 4.4.

1.7 Rekstrarkostnaður

Arion banki hf. greiðir rekstrarkostnað sjóðsins og ber kostnað vegna innri endurskoðunar, en sjóðurinn greiðir sjálfur laun stjórnarmanna og endurskoðunarnefndar ásamt hlutdeild í launum áhættustjóra, eftirlitsgjöld, endurskoðun og tryggingafræðilega úttekt.

SKÝRINGAR

1.8 Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar í skilningi laga. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum og fjárfestingu með veði í íbúðarhúsnæði.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og yfirfara þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í lok árs, en gangvirði annarra fjárfestinga í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu nr. 6.5. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

c) Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem metin eru á gangvirði og útlán. Útlán á afskrifuðu kostnaðarverði eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun á reikningsskiladegi. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok uppgjörsárs. Í skýringu nr. 6.4 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

d) Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánnum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga á reikningsskiladegi.

1.9 Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færðar á afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Varúðarniðurfærsla er færð til lækkunar á viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

1.10 Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

1.11 Skuldbindingar

Skuldbindingar eru færðar upp í efnahagsreikningi ef líklegt þykir að sjóðurinn verði fyrir fjárhagslegum útgjöldum í framtíðinni vegna liðins atburðar eða viðskipta og hægt er að meta fjárhæð hennar með áreiðanlegum hætti.

1.12 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á reikningsskiladegi. Gengismunur sem myndast er færður meðal fjárfestingartekna.

Reglur um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015 kveða á um að eignir og skuldir í erlendri mynt skulu umreiknaðar á opinberu gengi sem Seðlabanki Íslands auglýsir, kaupgengi fyrir eignir og sölugengi fyrir skuldir sbr. 32. reglnanna. Sú breyting tók gildi þann 1. apríl 2020 að Seðlabanki Íslands birtir aðeins miðgengi gjaldmiðla. Með hliðsjón af því eru eignir og skuldir lífeyrissjóða í erlendri mynt því umreiknaðar miðað við miðgengi Seðlabanka Íslands.

Meðalgengi Seðlabanka Íslands og gengi í lok tímabilsins var eftirfarandi:

	Mynt	Meðalgengi		Lokagengi	
		2023	2022	31.12.2023	31.12.2022
Evra.....	EUR	149,14	142,33	150,50	151,50
Bandaríkjadalur.....	USD	137,98	135,46	136,20	142,04
Sterlingspund.....	GBP	171,46	166,90	173,18	170,81
Dönsk króna.....	DKK	20,02	19,13	20,19	20,37
Norsk króna.....	NOK	13,07	14,09	13,39	14,41
Sænsk króna.....	SEK	13,00	13,39	13,56	13,62

SKÝRINGAR

1.13 Áhættustjórnun

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. hefur sett sér áhættustefnu, þar sem áhætta er skilgreind og helstu áhættuþáttum í starfsemi sjóðsins er lýst og hvernig stýringu á þeim er háttað. Engir framvirkir gjaldeyrisskiptasamningar, valréttir eða afleiðusamningar eru í gildi hjá sjóðnum. Nánari grein er gerð fyrir áhættustýringu sjóðsins í skýringu nr. 8.

2. IÐGJÖLD

2.1 Sérstök aukaframlög

	2023	2022
Fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði	3.806	5.332

3. LÍFEYRIR

3.1 Lífeyrir greinist þannig:

	2023	2022
Ellilífeyrir	1.640.571	1.554.726
Örorkulífeyrir	28.554	30.254
Makalífeyrir	150.308	127.784
	1.819.433	1.712.764
Dánarbætur	2.349	2.471
	1.821.782	1.715.235

3.2 VIRK - Starfsendurhæfingarsjóður

	2023	2022
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	45	44

Samkvæmt lögum nr. 60/2012 um atvinnutengda starfsendurhæfingu og starfsemi starfsendurhæfingarsjóða skulu lífeyrissjóðir inna af hendi sérstakt gjald til starfsendurhæfingarsjóðs vegna sjóðfélaga sem nemur sömu fjárhæð og greidd hefur verið til þess sama starfsendurhæfingarsjóðs af atvinnurekendum sem greiða til sjóðsins. Atvinnurekendur greiða til starfsendurhæfingarsjóðs 0,10% af iðgjaldsstofni á hverjum tíma.

3.3 Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris

	2023	2022
Aðkeypt þjónusta vegna örorkumats	265	306

4. HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR

4.1 Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum greinast þannig:

	2023	2022
Gangvirðismunur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	545.889	(791.477)
Gengismunur vegna erlendra gjaldmiðla	(67.985)	119.231
Arður af hlutabréfum	52.668	95.750
Endurgreidd umsýsluþóknun sjóða	3.216	3.052
	533.788	(573.444)

SKÝRINGAR

4.2 Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðaðar niður á 20 stærstu fjárfestingar:

Gangvirðismuni af eignarhlutum í félögum og sjóðum skipt niður á 20 stærstu fjárfestingar í stærðarröð. Miðað er við meðalstöðu eigna í upphafi og lok uppgjörssársins.

	2023	2022
Stefnir - Innlend hlutabréf hs.	(13.419)	(82.137)
Stefnir - ÍS 5	(81.561)	(131.592)
Jarðvarmi slhf.	8.492	3.096
SSgA World IDX EQ-I -USD	87.622	(49.824)
HSV eignarhaldsfélag slhf.	246.762	0
SSgA World IDX EQ-I -EUR	52.002	(42.683)
Stefnir - Sparifjár sjóður hs.	8.988	8.459
ST1 hs.	29.247	20.070
Arion banki hf.	4.140	(80.866)
Blávarmi slhf.	9.735	0
PIMCO GIS - Euro Income Bond - UCITS	17.548	(27.175)
Marel hf.	(8.006)	(163.057)
Landsbréf - Hvatning slhf.	14.291	(2.151)
Íslandsbanki hf.	(14.312)	(162)
PIMCO GIS - Income Fund	12.715	(12.564)
JPMorgan Liq.Funds/USD Standard MM VNAV Short Term	746	2.584
Katla Fund - Global Equity/UCITS - Class A	29.809	(25.227)
JPMorgan Funds - Global Bond Opportunities Fund	7.504	(10.211)
SÍA III slhf.	24.737	28.776
TFII slhf.	(60.368)	3.375
Önnur félög og sjóðir	169.217	(230.188)
	545.889	(791.477)

4.3 Hreinar tekjur af skuldabréfum greinast þannig:

Öll skuldabréf sjóðsins eru metin á gangvirði að undanskýldum fasteignaveðtryggðum skuldabréfum sem eru metin með áföllnum vöxtum og verðbótum.

	Gangvirðis- munur	Áhrif gjaldmiðils	Samtals 2023	Samtals 2022
Skuldabréf með ríkisábyrgð	893.532	(10.692)	882.840	(1.215.677)
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	2.874	0	2.874	(72.618)
Skuldabréf með ábyrgð fjármálastofnana	33.310	1.708	35.018	6.572
Önnur verðbréf	206.565	(27.202)	179.363	187.682
	1.136.281	(36.186)	1.100.095	(1.094.041)
	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Samtals 2023	Samtals 2022
Fasteignaveðtryggð skuldabréf	5.759	0	5.759	7.088
	5.759	0	5.759	7.088
	1.142.040	(36.186)	1.105.854	(1.086.951)

4.4 Fjárfestingargjöld greinast þannig:

	Bein fjárf.gjöld	Áætluð og reiknuð fjárf.gjöld	Fjárf.gjöld Samtals	Meðalstaða eigna í sjóðum	Hlutfall fjárf.gjalda af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2023					
Innlendir sérhæfðir sjóðir fyrir almenning	0	10.120	10.120	566.933	1,8%
Aðrir innlendir sérhæfðir sjóðir	0	33.716	33.716	1.798.089	1,9%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	9.581	9.581	1.875.360	0,5%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	4.276	4.276	112.475	3,8%
Vörslubókun	5.367	0	5.367		
Miðlunarbóknanir	1.160	0	1.160		
Önnur fjárfestingargjöld	581	0	581		
	7.108	57.693	64.801	4.352.857	
Fjárfestingargjöld 2022					
Innlendir sérhæfðir sjóðir fyrir almenning	0	19.296	19.296	942.262	2,0%
Aðrir innlendir sérhæfðir sjóðir	0	33.929	32.120	1.997.583	1,7%
Erlendir verðbréfasjóðir	0	10.990	10.990	2.160.475	0,5%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	0	1.413	1.413	56.648	2,5%
Vörslubókun	8.186	0	8.186		
Miðlunarbóknanir	1.429	0	1.429		
Önnur fjárfestingargjöld	662	0	662		
	10.277	65.628	74.096	5.156.968	

Við mat á áætluðum kostnaði sjóða sem fjárfest hefur verið í á árinu 2023 er tekið tillit til umsýslukostnaðar hjá annars vegar verðbréfa- og sérhæfðum sjóðum fyrir almenning og hins vegar hjá öðrum sérhæfðum sjóðum. Áætlaður kostnaður sjóðanna er viðvarandi gjöld þeirra að teknu tilliti til afsláttar. Viðvarandi gjöld sjóðanna eru innifalin í hreinum tekjum (gjöldum) af eignarhlutum í félögum og sjóðum meðal hreinna fjárfestingartekna og afslátturinn sem lífeyrissjóðurinn fær er tekjufærður undir sama lið. Einnig er ávöxtun sem fyrr birt að fráregnum þessum kostnaði. Við mat á hlutdeild lífeyrissjóðsins í kostnaði er miðað við meðalstöðu ársins í viðkomandi sjóði. Meðalstaðan er reiknuð miðað við eign lífeyrissjóðsins í lok hvers ársfjórðungs.

SKÝRINGAR

5. REKSTRARKOSTNAÐUR

5.1 Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður greinist þannig:

	2023	2022
Laun og launatengd gjöld	12.695	11.194
Kostnaður vegna tryggingastærðfræðings	2.239	1.992
Lögfræðikostnaður	2.319	49
Endurskoðun	1.382	1.993
Eftirlitsgjald FME og gjald til umboðsmanns skuldara	6.094	5.590
Áhættustjóri	3.335	3.084
Annar rekstrarkostnaður	1.900	1.931
	<u>29.964</u>	<u>25.833</u>

5.2 Heildarlaun, hlunnindi og þóknanir til stjórnar og endurskoðunarnefndar sundurliðast þannig:

	2023	2022
Ársæll Hafsteinsson, formaður stjórnar	3.184	2.900
Ásta Eyjólfsdóttir, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd	638	438
Bergrún Lilja Sigurjónsdóttir, stjórnarmaður	60	0
Brynja Þorbjörnsdóttir, stjórnarmaður og í endurskoðunarnefnd	3.060	2.755
Jóhannes Þór Ingvarsson, endurskoðunarnefnd	0	327
Lára Jóhannsdóttir, stjórnarmaður	126	44
Sigurður Kristjánsson; stjórnarmaður	60	54
Tryggvi E. Geirsson, stjórnarmaður og formaður endurskoðunarnefndar	3.571	3.204
	<u>10.699</u>	<u>9.721</u>

5.3 Þóknanir til endurskoðenda greinast þannig:

	2023	2022
Endurskoðun ársreiknings	<u>1.382</u>	<u>1.993</u>

5.4 Þóknanir til tryggingastærðfræðings greinast þannig:

	2023	2022
Útreikningar á tryggingafræðilegri stöðu	1.321	1.239
Önnur þjónusta	918	753
	<u>2.239</u>	<u>1.992</u>
Aðkeypt þjónusta vegna örorkumats	265	268
	<u>2.504</u>	<u>2.260</u>

SKÝRINGAR

6. FJÁRFESTINGAR

6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig:

	31.12.2023			31.12.2022		
	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð	Gangvirði	Eignar- hlutur	Kostnaðar- verð
Skráð innlend hlutabréf						
Skel fjárfestingafélag hf.	94.293	0,31%	41.809	94.898	0,31%	41.809
Iceland Seafood International hf.	50.916	0,29%	67.477	54.540	0,33%	68.097
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	103.257	0,22%	34.564	85.703	0,21%	34.564
Vátryggingafélag Íslands hf.	68.773	0,21%	52.383	43.011	0,15%	24.375
Kaldalón hf.	39.952	0,20%	41.000	36.900	0,20%	41.000
Ölgerðin Egill Skallagrímsson hf.	66.677	0,16%	47.002	0	0,00%	0
Reginn hf.	63.143	0,15%	62.074	72.088	0,14%	62.074
Reitir fasteignafélag hf.	74.443	0,12%	46.241	122.614	0,18%	71.907
Arion banki hf.	266.157	0,12%	144.989	253.080	0,11%	135.655
Íslandsbanki hf.	155.308	0,07%	147.118	189.125	0,08%	165.992
Ísfélag hf.	87.742	0,07%	85.000	0	0,00%	0
Marel hf.	209.938	0,06%	121.347	217.944	0,06%	121.347
Festi hf.	33.875	0,05%	21.419	30.074	0,05%	21.419
Hampiðjan hf.	42.000	0,05%	39.000	0	0,00%	0
Kvika banki hf.	26.025	0,03%	41.334	28.500	0,03%	41.334
Icelandair Group hf.	7.118	0,01%	10.621	0	0,00%	0
	<u>1.389.617</u>		<u>1.003.378</u>	<u>1.228.477</u>		<u>829.573</u>
Óskráð innlend hlutabréf						
TFII slhf.	95.645	2,16%	103.813	127.200	3,03%	75.000
HSV eignarhaldsfélag slhf.	454.801	2,09%	91.006	231.685	2,09%	109.944
Jarðvarmi GP hf.	107	2,05%	107	107	2,05%	107
Innviðir fjárfestingar slhf.	135.442	1,82%	86.600	82.079	1,82%	86.600
Edda slhf.	66.231	1,70%	31.124	59.930	1,70%	29.985
Landsbréf - Hvatning slhf.	197.930	1,56%	131.954	183.640	1,56%	131.954
Bakkastakkur slhf.	101.447	1,46%	78.743	115.161	1,46%	77.648
Kjölfesta slhf.	32.407	1,39%	30.330	31.933	1,39%	30.330
Veðskuld slhf.	9.286	1,38%	55	7.712	1,38%	55
Jarðvarmi slhf.	468.808	1,38%	246.656	421.766	1,38%	208.106
SÍA II slhf.	15.501	1,33%	5.333	9.420	1,33%	5.333
SÍA II GP hf.	51	1,33%	53	51	1,33%	53
Innviðir fjárfestingar II slhf.	29.081	1,32%	33.103	33.103	1,32%	33.103
Alda Credit Fund II slhf.	24.948	1,26%	18.000	23.202	1,23%	18.000
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður slhf.	9.325	1,18%	4.637	8.087	1,14%	4.637
Horn III slhf.	76.576	1,14%	55.894	140.739	1,25%	105.375
Blávarmi slhf.	221.149	1,14%	183.383	211.415	1,14%	183.383
Sameinað Sílikon	0	1,07%	76.041	0	1,07%	76.041
Blávarmi GP hf.	40	0,99%	40	40	0,99%	40
SÍA III GP hf.	34	0,97%	39	34	0,97%	39
SÍA III slhf.	95.363	0,97%	47.372	132.142	0,97%	80.090
ACF IV slhf.	5.000	0,76%	5.001	0	0,00%	0
Coripharma Holding hf.	96.573	0,68%	94.961	49.988	0,22%	49.988
ACF III slhf.	14.322	0,29%	11.000	12.903	0,28%	11.000
	<u>2.150.067</u>		<u>1.335.245</u>	<u>1.882.337</u>		<u>1.316.811</u>
Hlutabréf samtals	<u>3.539.684</u>		<u>2.338.623</u>	<u>3.110.814</u>		<u>2.146.384</u>

SKÝRINGAR

6.1 Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig, frh.:

	31.12.2023			31.12.2022		
	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð
Innland hlutdeildarskírteini						
Stefnir - ÍS 5	399.785	3,67%	121.821	496.346	3,53%	124.751
ST1 hs.	280.560	2,30%	186.271	251.313	2,30%	186.271
Stefnir - Innland hlutabréf hs.	464.339	1,86%	370.073	492.761	1,69%	277.675
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður II	94.751	1,59%	83.806	77.420	1,49%	69.925
Kvika - Iceland Fixed Income Fund hs. ...	8.894	0,95%	12.744	64.185	0,95%	62.468
IS Alpha Hlutabréfasjóður	26.181	0,86%	26.900	31.936	0,87%	26.900
Akta HL1	31.809	0,65%	10.762	56.570	1,12%	19.783
Stefnir - Sparifjársgjóður hs.	100.124	0,45%	100.000	484.450	2,44%	479.205
SIV Credit Fund slhf.	191	0,38%	191	0	0,00%	0
	<u>1.406.634</u>		<u>912.568</u>	<u>1.954.981</u>		<u>1.246.978</u>
Erlend hlutdeildarskírteini						
Wellington Global Property Portfolio ...	70.515	0,69%	68.890	67.421	0,46%	68.890
Katla Fund - Global Equity - Class A	147.553	0,36%	60.676	118.683	0,37%	60.676
DNB Fund - High Yield Inst.EUR	74.609	0,24%	63.989	46.258	0,04%	46.657
Ashmore -						
Emerging Markets Frontier Eq.Fund ...	24.158	0,22%	18.742	22.798	0,20%	18.742
PIMCO GIS -						
Euro Income Bond - UCITS	216.246	0,10%	209.154	214.459	0,10%	223.129
New Mountain Guardian IV BDC, L.L.C.	12.504	0,10%	12.484	10.971	0,10%	10.845
CVC C.P.						
Euro Direct Lending Fund III (EL) SCSp.	50.937	0,08%	46.014	24.445	0,08%	22.189
Wellington Global Research Equity	89.504	0,07%	41.461	120.126	0,10%	65.036
SSgA World IDX EQ-I -USD	406.000	0,06%	234.033	382.375	0,06%	254.294
SSgA World IDX EQ-I -EUR	312.349	0,04%	150.497	295.881	0,04%	166.670
Seilern World Growth - USD	77.715	0,03%	30.162	60.934	0,03%	26.590
JPMorgan Liq.Funds -						
USD Standard MM VNAV Short Term	223.782	0,03%	226.992	57.378	0,01%	52.162
New Mountain Guardian III BDC, L.L.C.	32.858	0,02%	30.862	34.196	0,02%	30.862
JPMorgan Funds -						
Global Bond Opportunities Fund	101.011	0,02%	80.651	161.192	0,03%	123.169
Montanaro						
European Smaller Companies Fund	6.430	0,01%	1.932	11.661	0,02%	7.375
NB Private Debt Fund IV LUX (A) SCSP .	28.264	0,01%	26.546	17.728	0,01%	16.355
PIMCO GIS -						
Global Bond Fund,Curcy Exp. - UCITS ..	125.730	0,01%	124.896	0	0,00%	0
Capital Group -						
New Perspective Fund A7 USD	115.700	0,01%	78.132	68.048	0,00%	46.606
Bridgepoint						
Direct Lending III Levered SCSP	15.787	0,01%	14.853	0	0,00%	0
Wellington						
Global Quality Growth fund (USD)	23.027	0,00%	12.113	26.514	0,00%	15.880
Pimco GIS Income Fund (USD)	135.762	0,00%	106.381	177.709	0,00%	136.228
iShares MSCI World -ETF	5.599	0,00%	4.977	4.795	0,00%	4.977
iShares Core MSCI World - UCITS / ETF	32.459	0,00%	18.410	27.264	0,00%	18.410
DNB Fund - High Yield Inst.NOK	0	0,00%	0	63.192	0,06%	56.565
Fidelity - Institutional						
Emerging Markets Eq.Fund	0	0,00%	0	24.390	0,08%	23.817
	<u>2.328.499</u>		<u>1.662.847</u>	<u>2.038.418</u>		<u>1.496.124</u>
Hlutdeildarskírteini samtals	<u>3.735.133</u>		<u>2.575.415</u>	<u>3.993.399</u>		<u>2.743.102</u>
Eignarhlutir og sjóðir samtals	<u>7.274.817</u>		<u>4.914.038</u>	<u>7.104.213</u>		<u>4.889.486</u>

SKÝRINGAR

6.2 Skuldabréf greinast þannig:

a) Skuldabréf á gangvirði greinast þannig:

	31.12.2023	31.12.2022
Skuldabréf með ríkisábyrgð	10.551.028	10.407.131
Skuldabréf með ábyrgð sveitarfélaga	798.202	1.031.495
Skuldabréf með ábyrgð fjármálastofnana	760.556	745.320
Önnur verðbréf	4.672.316	4.891.544
	<u>16.782.102</u>	<u>17.075.490</u>

b) Útlán gegn veði í fasteignum greinast þannig:

	31.12.2023	31.12.2022
Sjóðfélagar	54.298	62.888
	<u>54.298</u>	<u>62.888</u>
Skuldabréf samtals	<u>16.836.400</u>	<u>17.138.378</u>

6.3 Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum greinast þannig:

	31.12.2023	31.12.2022
ISK	21.258.706	21.238.985
USD	1.782.685	2.038.741
EUR	971.738	804.467
GBP	52.408	51.578
SEK	45.680	45.629
NOK	0	63.191
	<u>24.111.217</u>	<u>24.242.591</u>

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:

	31.12.2023	31.12.2022
Eignir í íslenskum krónum	88,17%	87,61%
Eignir í erlendum gjaldmiðli	11,83%	12,39%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

6.4 Fjárfestingar greinast þannig eftir matsaðferðum:

Fjárfestingar í lok árs 2023	Gangvirði	Útlán	Kostnaðar- verð	Samtals 31.12.2023	Gangvirði 31.12.2023
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	7.274.817	0	0	7.274.817	7.274.817
Skuldabréf	16.782.102	54.298	0	16.836.400	16.836.400
	<u>24.056.919</u>	<u>54.298</u>	<u>0</u>	<u>24.111.217</u>	<u>24.111.217</u>

Fjárfestingar í lok árs 2022	Gangvirði	Útlán	Kostnaðar- verð	Samtals 31.12.2022	Gangvirði 31.12.2022
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	7.104.213	0	0	7.104.213	7.104.213
Skuldabréf	17.075.490	62.888	0	17.138.378	17.138.378
	<u>24.179.703</u>	<u>62.888</u>	<u>0</u>	<u>24.242.591</u>	<u>24.242.591</u>

6.5 Þrepaskipting gangvirðis:

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. notar eftirfarandi þrepaskiptingu til að ákvarða og greina frá gangvirði fjárfestinga eftir matsaðferð:

1. þrep: Skráð verð á virkum markaði á sambærilegum eignum eða skuldum.
2. þrep: Virðismatsaðferð beitt þar sem allar mikilvægar breytur byggja á markaðsupplýsingum, ýmist beint eða óbeint.
3. þrep: Virðismatsaðferð beitt sem felur í sér mikilvægar breytur sem byggja ekki á markaðsupplýsingum.

Ársfjórðungslega er flokkunin yfirfarin til að meta hvort eignir sem reglulega eru metnar til gangvirðis hafi færst milli þrepa. Er þá byggt á uppruna þeirra breyta sem hafa mikil áhrif á gangvirðismat eignanna.

Eignir sem færðar eru á gangvirði greinast þannig eftir þrepum:

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals 31.12.2023
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.427.673	3.181.223	2.665.921	7.274.817
Skuldabréf	11.714.288	4.029.019	1.038.795	16.782.102
	<u>13.141.961</u>	<u>7.210.242</u>	<u>3.704.716</u>	<u>24.056.919</u>

	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals 31.12.2022
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.260.535	3.545.267	2.298.411	7.104.213
Skuldabréf	11.536.178	4.612.801	926.511	17.075.490
	<u>12.796.713</u>	<u>8.158.068</u>	<u>3.224.922</u>	<u>24.179.703</u>

Breytingar á eignum í 3. þrepi, færðar á gangvirði.

	31.12.2023
Staða í ársbyrjun	3.224.922
Keypt á árinu	338.632
Selt á árinu og arðgreiðslur	(174.560)
Afborganir	(115.129)
Flutt í þrep 3	0
Hrein gangvirðisbreyting	433.682
Gangvirðismunur v. erlendra gjaldmiðla	(2.831)
Staða í lok árs	<u>3.704.716</u>

SKÝRINGAR

7. ÖNNUR MÁL

7.1 Tryggingafræðileg úttekt

Samkvæmt tryggingafræðilegum útreikningi nam lífeyrisskuldbinding Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. 24.241 milljónum kr. í árslok 2023 miðað við 3,5% ársvexti og að teknu tilliti til áætlaðs kostnaðar við rekstur sjóðsins. Endurmetin hrein eign sjóðsins í árslok 2023 var 24.197 milljónir kr. eða 44 milljónum lægri eða sem nemur -1,46%. Lífeyrissjóður Búnaðarbanka Íslands hf. leggur lífslíkutöflur Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga er byggja á spá um lífslíkur til framtíðar til grundvallar mats á lífeyrisskuldbindingum en ekki töflur er byggja á lífslíkum byggðum á reynslu. Breyting á tryggingafræðilegri stöðu greinist þannig:

Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu samtryggingardeildar

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
Eignir:		
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í árslok	24.739.161	24.196.812
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í ársbyrjun	<u>24.196.812</u>	<u>24.696.763</u>
Hækkun (Lækkun) endurmetinnar eignar á árinu	542.349	(499.950)
Skuldbindingar:	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
Skuldbindingar í árslok	25.106.421	24.240.584
Skuldbindingar í ársbyrjun	<u>24.240.584</u>	<u>21.669.917</u>
Hækkun skuldbindinga á árinu	865.837	2.570.667
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	<u>(323.488)</u>	<u>(3.070.617)</u>

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	23.530.622	21.022.623
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	2.677.673	2.827.264
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	19.394	24.003
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(1.821.782)	(1.715.585)
Réttindaukning	0	1.261.357
Hækkun vegna annarra breytinga	<u>(36.227)</u>	<u>110.959</u>
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	<u>24.369.679</u>	<u>23.530.622</u>

7.2 Aðrar skuldbindingar

Sjóðurinn hefur gert samninga sem skuldbinda hann til framtíðarfjárfestinga. Með samningunum hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að fjárfesta í framtaks- og fasteignasjóðum fyrir ákveðna fjárhæð, sem er innkölluð í nokkrum áföngum. Staða skuldbindinga í árslok er sem hér greinir:

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
Heildarskuldbindingar samkvæmt samningum í árslok	997.839	826.576
Heildarfjárfestingar	<u>(645.165)</u>	<u>(511.679)</u>
Skuldbinding í árslok í íslenskum krónum	<u>352.674</u>	<u>314.897</u>

8 ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING

8.1 Áhættustýring

Áhætta í starfsemi lífeyrissjóðsins er skilgreind, sem hætta á fjárhagslegu tapi sem leiðir af atburði og fellur undir einn eða fleiri af þeim áhættuþáttum sem lífeyrissjóður skilgreinir. Áhætta nær til atvika sem lúta að eignum, skuldbindingum og daglegum rekstri sjóðsins. Hlutverk stjórnar lífeyrissjóðsins er meðal annars að móta eftirlitskerfi sem gerir sjóðnum kleift að greina, vakta, meta og stýra áhættu í starfsemi sjóðsins. Í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða hefur stjórn sjóðsins sett fram stefnu um áhættu í starfsemi lífeyrissjóðsins sem hún er reiðubúin að taka í samræmi við markmið og framtíðarsýn sjóðsins. Sjóðurinn hefur jafnframt sett sér áhættustýringarstefnu þar sem fram kemur hvernig lífeyrissjóðurinn ætlar sér að stýra áhættuþáttum í daglegum rekstri sjóðsins. ¹

Hér verður greint frá helstu áhættuþáttum sem felast í starfsemi sjóðsins.

8.2 Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hætta á að lífeyrissjóður vanmeti lífeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutíðni auk forsendna um vexti og verðbólgu. Árlega skal stjórn sjóðsins láta fara fram athugun á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins í samræmi við 39. gr. laga nr. 129/1997. Tryggingafræðileg athugun felur í sér samanburð á hreinni eign til greiðslu lífeyris ásamt núvirði framtíðariðgjalda og núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós að meiri en 10% munur er á milli eignarliða og lífeyrisskuldbindinga er sjóðnum skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Hið sama gildir ef munur helst meiri en 5% samfelt í fimm ár. Áhættan er mæld með álagsprófi þar sem metin eru áhrif ýmissa sviðsmynda á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins. Sjóðurinn stýrir lífeyrstryggingaráhættu með fjárfestingar- og áhættustýringarstefnu sem settar eru með það að markmiði að sjóðurinn geti staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á helstu áhættuþáttum sem geta haft áhrif á getu sjóðsins til að standa við skuldbindingar sínar með skýrslugjöf.

Tryggingafræðileg staða eftir álagspróf

	31.12.2023	31.12.2022
Núvirðisvextir í tryggingafræðilegri úttekt lækkaðir um 0,5%	-2,80%	-2,16%
Dánartíðni lækkuð um 20%	-5,95%	-5,14%
Örorkulíkur auknar um 10%	-1,46%	-0,19%
Vísitala neysluverðs (VNV) hækkun ársins aukin um 0,5%	-1,64%	-0,40%
Gengisvísitala (GVT) lækkar um 10%	-2,59%	-1,47%
Fasteignaveðtryggð skuldabréf lækka um 10%	-1,48%	-0,24%
Innlend/erlend markaðsskuldabréf lækka um 10%	-8,73%	-7,46%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-2,01%	-0,75%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-3,28%	-2,18%
Innlend og erlend hlutabréf lækka um 20% í uppgjörsmýnt, GVT hækkar um 15%	-4,50%	-3,33%

8.3 Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði

Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði er hætta á að eignir mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma, sem má til að mynda rekja til óhagstæðra markaðsbreytinga sem hafa önnur áhrif á eignir en skuldbindingar. Slíkt misvægi getur myndast þar sem lífeyrisskuldbindingar sjóðsins eru að fullu verðtryggðar en eignir einungis að hluta. Verðbólguáhætta sjóðsins er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar verðbólgu á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir verðbólguáhættu með því að breyta vægi verðtryggðra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um verðtryggingarhlutfall skuldabréfasafns sjóðsins. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á verðbólguáhættu með skýrslugjöf.

Álagspróf

	31.12.2023	31.12.2022
10% hækkun vísitölu neysluverðs.....	6,33%	6,38%

SKÝRINGAR

8.4 Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafa beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna. Fjárhagsleg áhætta er sundurgreind í vaxta- og endurfjármögnunaráhættu, hlutabréfaáhættu, uppgreiðsluáhættu og gjaldmiðlaáhættu.

a) Vaxta og endurfjármögnunaráhætta

Vaxta- og endurfjármögnunaráhætta er hættan á að breytingar á vöxtum og/eða lögum vaxtaferilsins leiði til lækkunar á virði skuldabréfa og að ekki verði hægt að fjárfesta í skuldabréfum á jafn hárrí ávöxtunarkröfu í framhaldinu. Áhættan er mæld með álagsprófi sem segir til um áhrif fyrirfram skilgreindrar hækkunar ávöxtunarkröfu á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir vaxtaáhættu með því að breyta meðallíftíma skuldabréfasafns sjóðsins en meðallíftími er mælikvarði á næmni skuldabréfa fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu og með því að breyta vægi skuldabréfasafnsins af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram kemur viðmið um meðallíftíma skuldabréfasafns og takmarkanir á vægi eignaflokka, þar með talið skuldabréfa. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á vaxtaáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2023	31.12.2022
100 pt. hækkun verðtryggðra vaxta.....	-5,36%	-5,72%
200 pt. hækkun óverðtryggðra vaxta.....	-0,21%	-0,49%

b) Hlutabréfaáhætta

Hlutabréfaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna lækkunar á hlutabréfum, þar með talið hlutabréfaeign í gegnum sjóði um sameiginlega fjárfestingu. Áhættan er mæld með álagsprófum sem segja til um áhrif fyrirfram skilgreindrar lækkunar hlutabréfa á heildareignir sjóðsins. Sjóðurinn stýrir hlutabréfaáhættu með því að breyta vægi hlutabréfa af heildareignum sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem takmarkanir eru settar á vægi eignaflokka, þar með talið hlutabréfa og sjóða um sameiginlega fjárfestingu. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á hlutabréfaáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Álagspróf	31.12.2023	31.12.2022
30% virðislaekkun innlendra hlutabréfa.....	-2,80%	-2,76%
30% Lækkun innlendra hlutabréf og sérhæfðra fjárfestinga.....	-5,57%	-5,17%
20% Virðislaekkun erlendra hlutabréfa.....	-1,04%	-1,00%
20% Virðislaekkun erlendra hlutabréfa og sérhæfðra fjárfestinga.....	-1,21%	-1,13%

c) Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta er hættan á að breytingar á gengi gjaldmiðla (styrking ISK gagnvart erlendum gjaldmiðlum) rýri verðmæti erlendra eigna sjóðsins mælt í íslenskum krónum. Styrking krónunnar gæti því skapað misvægi á milli eigna og skuldbindinga sjóðsins þar sem lífeyrisskuldbindingar hans eru í íslenskum krónum. Gjaldmeyrisáhætta sjóðsins er mæld með eins mánaðar fé í húfi miðað við 99,5% öryggisbil. Mælikvarði segir til um hversu mikið getur tapast á einum mánuði vegna gjaldmiðlahreyfinga, þannig að einungis 0,5% líkur eru á að tapið verði meira. Auknar sveiflur í gengi krónunnar hafa neikvæð áhrif á þennan mælikvarða auk þess sem staða sjóðsins í eignum í erlendum gjaldmiðlum hefur áhrif. Sjóðurinn stýrir áhættunni með því að breyta hlutfalli erlendra eigna af heildareignum. Stjórn sjóðsins hefur sett fjárfestingarstefnu þar sem fram koma takmarkanir á vægi eigna í erlendum gjaldmiðlum. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á gjaldmiðlaáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Áhættumælikvarði	31.12.2023	31.12.2022
1 mán. fé í húfi m.v. við 99,5% öryggisbil.....	-0,65%	-0,61%

8.5 Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili uppfyllir ekki skuldbindingar sínar. Áhættan ræðst bæði af líkum á greiðslufalli og áætluðum endurheimtum ef til greiðslufalls kemur. Mótaðilaáhætta er mæld með því að sundurgreina skuldabréfasafn sjóðsins eftir tegund útgefenda. Sjóðurinn stýrir útlánaáhættu með takmörkunum á vægi skuldabréfa eftir tegund útgefenda ásamt takmörkunum á vægi stakra útgefenda og tengdra aðila af heildareignum sjóðsins, sem tilgreind eru í fjárfestingarstefnu sjóðsins. Áhættustýring hefur eftirlit með hlítingu við fjárfestingarstefnu og greinir stjórn reglulega frá mælingum á mótaðilaáhættu og árangri við hlítingu við fjárfestingarstefnu með skýrslugjöf.

Tegund skuldabréfaútgefenda	31.12.2023	31.12.2022
Ríki.....	62,08%	60,20%
Fjármálaábyrgð.....	7,09%	6,40%
þar af sértryggt skuldabréf.....	2,54%	3,20%
Sveitarfélög.....	4,82%	6,10%
Fyrirtæki.....	25,68%	26,90%
Sjóðfélagalán.....	0,33%	0,40%

8.6 Samþjöppunaráhætta

Samþjöppunaráhætta er hættan á auknu fjárhagslegu tapi vegna of mikillar samþjöppunar eigna. Sjóðurinn gætir þess að eignir hans séu nægilega fjölbreyttar til að komið sé í veg fyrir samþjöppun og uppsöfnun áhættu í eignasafninu, m.a. með því að gæta að fylgni áhættu einstakra eigna og eignaflokka.

Tafla 1 inniheldur 10 stærstu mótaðila LSBÍ í lok árs 2023 og til samanburðar sýnir Tafla 2 stöðuna í lok árs 2022. Aðilar sem teljast til sömu samstæðu eða tilheyra hópi tengdra viðskiptavina skv. lögum um lífeyrissjóði teljast einn aðili. Flokkað er niður á eignaflokka skv. 36. gr. a. í lífeyrissjóðslögum

A og B: Ríkisskuldabréf (OECD, evrópska efnahagssvæðið og Færeyjar), fasteignaveðtryggt skuldabréf, skuldabréf sveitarfélaga, innlán viðskiptabanka og sparisjóða, sértryggt skuldabréf skv. lögum þar um.

C og D: Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl útgefin af lánastofnunum og váttryggingafélögum, fyrir utan víkjandi bréf, hlutir í verðbréfasjóðum skv. lögum þar um, skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu.

E og F: Hlutabréf félaga, hlutir eða hluteildarskírteini annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu, fasteignir (OECD, evrópska efnahagssvæðið og Færeyjar), afleiður sem draga út áhættu sjóðsins og aðrir fjármálagæringar.

Útgefendur – 31.12.2023	Samtals	Eignafli. A og B	Eignafli. C og D	Eignafli. E og F
ÍL-sjóður.....	37,99%	37,99%		
Arion banki hf.....	8,10%	2,77%	1,97%	3,37%
Reykjavíkurborg.....	4,97%	1,92%	3,05%	
Reitir fasteignafélag hf.....	3,49%		2,91%	0,59%
HS Veitur hf.....	2,97%		0,55%	2,43%
State Street Global Advisors France*.....	2,94%		2,94%	
Kvika banki hf.....	2,56%		1,63%	0,93%
Landsbankinn hf.....	2,42%	0,52%	0,73%	1,17%
Eik fasteignafélag hf.....	2,41%		2,33%	0,08%
PIMCO Funds Global Investor*.....	1,95%		1,95%	

Tafla 1. Tíu stærstu mótaðilar LSBÍ, horft í gegnum helstu innlenda verðbréfa- og sérhæfða sjóði

* Erlent sjóðastýringarfyrirtæki, sem starfrækja sjóði, sem LSBÍ fjárfestir í. Í hverjum sjóði eru ótal undirliggjandi eignir.

SKÝRINGAR

8.6 Samþjöppunaráhætta frh.,

Útgefendur – 31.12.2022	Samtals	Eignaf. A og B	Eignaf. C og D	Eignaf. E og F
ÍL sjóður.....	37,33%	37,33%		
Arion banki hf.....	7,60%	2,11%	1,61%	3,88%
Reykjavíkurborg.....	5,23%	2,14%	3,09%	
Reitir fasteignafélag hf.....	3,80%		3,08%	0,72%
State Street Global Advisors France*	2,77%		2,77%	
Landsvirkjun.....	2,57%		2,57%	
Íslandsbanki hf.....	2,54%	1,42%	0,26%	0,86%
Kvika banki hf.....	2,53%		1,63%	0,90%
Eik fasteignafélag hf.....	2,39%		2,39%	
Landsbankinn hf.	2,33%	0,30%	0,67%	1,36%

Tafla 2. Tíu stærstu mótaðilar LSBÍ, horft í gegnum helstu innlenda verðbréfa- og sérhæfða sjóði

* Erlent sjóðastýringarfyrtæki, sem starækja sjóði, sem LSBÍ fjárfestir í. Í hverjum sjóði eru ótal undirliggjandi eignir.

Mótaðilaáhætta tengd Arion banka

Eignaflokkur	31.12.2023	31.12.2022
Innlán.....	2,11%	1,62%
Sértryggð skuldabréf.....	0,66%	0,49%
Skuldabréf og víxlar lánastofnana og váttryggingafélaga, að undanskildum víkjandi skuldabréfum.....	0,56%	0,29%
Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, og víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingafélaga.	1,27%	1,15%
Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0,14%	0,16%
Hlutabréf félaga.....	1,76%	2,28%
Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	1,61%	1,61%
Samtals:.....	8,10%	7,60%

Tafla 3 Skipting mótaðilaáhattu Arion banka

8.7 Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hættan á að sjóðurinn hafi ekki yfir nægu lausu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði þegar þær gjaldfalla, t.d. lífeyrisgreiðslur, uppgjör verðbréfavíðskipta, greiðslur vegna reksturs á sjóðnum og flutningar á séreignarsparnaði. Áhættan er mæld með því að flokka eignir sjóðsins eftir seljanleika. Greint er á milli þriggja flokka seljanleika: 1) eignir með víðskiptavakt eða regluleg víðskipti og sjóðir með innlausnarskyldu, 2) aðrar skráðar eignir og 3) óskráðar eignir og sjóðir án innlausnarskyldu. Sjóðurinn stýrir lausafjárahættu með því að greina vænt greiðsluflæði og gæta þess að varðveita nægjanlegt fjármagn í auðseljanlegum eignum svo sjóðurinn geti staðið við skuldbindingar sínar. Áhættustýring greinir stjórn reglulega frá mælingum á lausafjárahættu með skýrslugjöf.

Seljanleikaflokkun	31.12.2023	31.12.2022
Flokkur 1.....	29,5%	29,5%
Flokkur 2.....	56,5%	55,9%
Flokkur 3.....	14,1%	14,6%

8.8 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hætta á fjárhagslegu tapi vegna ófullnægjandi innri kerfa, stefnu eða verkferla, háttsemi starfsmanna eða ytri þátta. Sjóðurinn stýrir rekstraráhættu með virku innra eftirliti sem er hluti af daglegri starfsemi sjóðsins. Innra eftirlit samanstendur meðal annars af skjalfestum verkferlum, aðskilnaði starfa, ábyrgðum og heimildum starfsmanna ásamt öðrum innri reglum. Sjóðurinn framkvæmir árlega mat þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt, möguleg áhrif þeirra greind og virkni stýringa metin. Í framhaldinu er ákveðið hvort grípa eigi til aðgerða til þess að bæta stýringar áhættuþátta. Meðal þeirra rekstraráhættuþátta sem litið er til eru eftirfarandi:

- **Starfsmannaáhætta:** Hætta á að uppsagnir eða veikindi starfsmanna leiði til rekstrarerfiðleika og/eða fjárhagslegs taps.
- **Hætta á sviksemi:** Hætta á að sviksemi starfsmanna rekstraraðila eða utanaðkomandi aðila leiði til fjárhagslegs taps.
- **Orðsporsáhætta:** Hætta á að hnekkir á orðspori sjóðsins leiði til fjárhagslegs taps.
- **Upplýsingatækniáhætta og öryggismál:** Áhætta sem getur falist í röngum og/eða ófullnægjandi upplýsingum, tiltækileika upplýsinganna, rangri úrvinnslu þeirra, aðgangsheimildum og öðrum öryggismálum.
- **Lög og reglur:** Hætta á að sjóðurinn starfi ekki í samræmi við lög og reglur, og/eða að lagabreytingar eða túlkun laga leiði til fjárhagslegs taps eða verði sjóðnum íþyngjandi á annan hátt.
- **Skjalaáhætta:** Hætta á að ófullnægjandi skjalagerð eða skjöl, s.s. samningar um eignastýringu og ráðstöfunar iðgjalda, séu ekki aðgengileg og/eða vistuð á öruggan hátt.
- **Áhætta vegna útvistunar:** Áhætta sem felst í útvistunarsamningum, þ.m.t. hagsmunaárekstrar sem skapast geta milli sjóðsins og útvistunaraðila.
- **Upplýsingaáhætta:** Hætta á að upplýsingar sem sjóðurinn lætur frá sér gefi villandi mynd eða leiði til ákvarðanatöku sjóðfélaga á röngum forsendum.
- **Verkferlar og framkvæmd:** Hætta á að mistök starfsmanna, ófullnægjandi verkferlar eða því að verkferlum sé ekki fylgt leiði til fjárhagslegs taps fyrir sjóðinn.
- **Úrskurðaráhætta lífeyris:** Hætta á að lífeyrisúrskurðir séu ekki samkvæmt samþykktum sem getur leitt til endurkrafna og gefið ranga mynd af stöðu sjóðsins.

KENNIÖLUR

Fimm ára yfirlit	2023	2022	2021	2020	2019
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar.....	(1,46%)	(0,18%)	13,97%	12,23%	9,79%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar.....	(1,40%)	(0,00%)	14,22%	12,61%	10,29%
Hrein raunávöxtun					
Hrein raunávöxtun.....	(1,00%)	(14,23%)	8,25%	5,67%	8,43%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
síðustu 5 ár.....	1,04%	2,37%	7,03%	5,45%	6,83%
síðustu 10 ár.....	3,37%	3,77%	5,68%	6,01%	6,65%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	14,84%	13,12%	16,17%	14,41%	13,21%
Skráð skuldabréf %.....	68,10%	68,48%	67,23%	70,43%	69,91%
Óskráðir eignarhlutar í félögum og sjóðum %.....	15,33%	16,19%	14,23%	12,10%	11,91%
Óskráð skuldabréf %.....	1,50%	1,95%	2,14%	2,66%	4,49%
Veðlán.....	0,23%	0,26%	0,25%	0,40%	0,48%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum.....	88,17%	87,61%	87,71%	87,59%	87,98%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	11,83%	12,39%	12,29%	12,41%	12,02%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga.....	6	7	8	13	19
Fjöldi sjóðfélaga í árslok.....	439	446	453	460	468
Meðalfjöldi lífeyrisþega.....	396	385	379	356	351
Fjöldi lífeyrisþega sem fengu greiddan lífeyri á árinu.....	410	395	396	381	362
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir.....	90,17%	90,77%	89,38%	89,74%	89,41%
Örorkulífeyrir.....	1,57%	1,77%	3,13%	2,47%	2,06%
Makalífeyrir.....	8,26%	7,46%	7,49%	7,79%	8,52%
Barnalífeyrir.....	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

KENNITÖLUR

Fimm ára yfirlit frh.	2023	2022	2021	2020	2019
Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls.....	11.492	13.994	13.005	19.951	28.032
Lífeyrir alls.....	1.822.092	1.852.916	1.813.773	1.697.802	1.658.192
Hreinar fjárfestingartekjur.....	1.666.824	(1.791.679)	4.056.333	2.858.161	3.381.776
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður.....	29.964	27.900	28.442	29.250	26.545
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	(173.740)	(3.658.503)	2.227.124	1.151.060	1.725.072
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði.....	15.855,7%	13.241,3%	13.946,4%	8.509,7%	5.915,4%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (alls) í % af iðgjöldum *.....	260,7%	199,4%	218,7%	146,6%	94,7%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.....	6,8%	(6,3%)	12,7%	9,0%	10,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%

* Vakin er athygli á því að LSBÍ er lokaður sjóður og því greiddur einungis 6 sjóðfélagar iðgjöld í sjóðinn á árinu 2023. Skrifstofu og stjórnunarkostnaður reiknaður sem hlutfall af iðgjöldum verður því hátt hlutfall.

FJÁRFESTINGARSTEFNA 2024 (ÚTDRÁTTUR)

Forsendur fjárfestingarstefnu

Eignir Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. skulu ávaxtaðar í samræmi við 36. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, 9. gr. samþykka sjóðsins og samkvæmt reglugerð fjármála- og efnahagsráðuneytisins.

Umfjöllun um réttindakerfi

Lífeyrisréttindi sem sjóðurinn veitir er ævilangur ellilífeyrir frá 65 ára aldri, örorkulífeyrir ef örorka er metin a.m.k. 10%, ævilangur makalífeyrir til maka sem sjóðfélagi lætur eftir sig við andlát og barnalífeyrir vegna fráfalls sjóðfélaga eða töku örorkulífeyris.

Sjóðfélagi sem lætur af starfi og er orðinn 65 ára á rétt á eftirlaunum úr sjóðnum sem miðast við meðallaun síðustu fimm almanaksár hans í starfi miðað við fullt starf. Laun fyrri ára eru, við útreikning meðaltalsins, umreiknuð til samræmis við breytingu launavísitölu. Eftir að taka lífeyris er hafin breytist lífeyrir í sama hlutfalli og vísitala neysluverðs til verðtryggingar og eru áunnin réttindi hækkuð samhliða um 14%. Einnig er mögulegt að flýta töku lífeyris til 60 ára aldurs, en þá skerðast greiðslur samkvæmt samþykktum sjóðsins. Fyrir hvert starfsár í fullu starfi ávinnt ellilífeyrisréttur sem er 2,125% af launaviðmiðun og fyrir hlutastarf samsvarandi. Sjóðfélagi sem hefur öðlast samanlagðan aldur og starfsaldur 95 ár getur, þegar 60 ára aldri er náð, hafið töku lífeyris án skerðingar áunninna réttinda. Gert er ráð fyrir því að allir sjóðfélagar sem eiga þess kost muni nýta sér þessa 95 ára reglu.

Réttindi þeirra sem höfðu látið af störfum hinn 31. desember 1997 og áttu geymd réttindi vegna meira en sex ára starfs miðast við áunninn lífeyrisrétt 7.-9. greinar reglugerðar eftirlaunasjóðs bankans frá 24. mars 1992. Stjórn sjóðsins úrskurðaði viðmiðunarlaun í desembermánuði 1997, sem síðan breytast í hlutfalli við breytingu launavísitölu.

Auk þessa eiga erfingjar sjóðfélaga í starfi og erfingjar þeirra sem eiga geymd réttindi vegna meira en sex starfsára og erfingjar lífeyrisþega rétt til eingreiðslu við fráfali sjóðfélaga.

Í júlí 2013 var viðmiðum geymdra réttinda og lífeyris einnig breytt í vísitölu neysluverðs til verðtryggingar samhliða hækkun áunninna réttinda um 14%.

Samantekt þessi um ákvæði samþykka sjóðsins er ekki tæmandi og er um nánari upplýsingar vísað í samþykktirnar sjálfar um skilyrði fyrir rétti til töku lífeyris, réttindaákvæði og iðgjaldgreiðslur.

Sjóðurinn tryggir áhættudreifingu vegna örorkuáhættu hjá Verði líftryggingum hf.

	Flokkar verðbréfa	Stefna	Vikmörk
A	a. Ríkisvixlar, ríkisskuldabréf og skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	48%	35-100%
	b. Fasteignaveðtryggt skuldabréf	1%	0-5%
B	a. Skuldabréf bæjar- og sveitarfélaga	4%	0-10%
	b. Innlán	1%	0-25%
	c. Sértryggt skuldabréf	2%	0-20%
C	a. Skuldabréf og vixlar lánastofnana og váttryggingafélaga, undanskilið víkjandi skuldabréf	1%	0-10%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir í UCITS	5%	0-40%
D	a. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl félaga, víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingafélaga	18%	0-30%
	b. Skuldabréf og peningamarkaðsskjöl annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	4%	0-10%
E	a. Hlutabréf félaga	3%	0-25%
	b. Hlutdeildarskírteini og hlutir annarra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	13%	0-30%
	c. Fasteignir	0%	0-1%
F	a. Afleiður	0%	0-10%
	b. Aðrir fjármálagerningar, þó ekki afleiður	0%	0-10%
	Samtals:	100%	

Tafla 1: Flokkar verðbréfa

Eignaflokkar	Stefna	Vikmörk
Innlend skuldabréf og innlán	77%	35-100%
Innlend hlutabréf	9%	0-20%
Innlendar sérhæfðar fjárfestingar	5%	0-15%
Erlend skuldabréf og innlán í erlendum gjaldmiðli	3%	0-20%
Erlend hlutabréf	4%	0-15%
Erlendar sérhæfðar fjárfestingar	2%	0-5%

Tafla 2. Nánari takmarkanir á hlutabréfaáhættu eftir eðli fjárfestinga

Eignaflokkar	Stefna	Vikmörk
Víkjandi skuldabréf lánastofnana og váttryggingafélaga	3%	0-6%
Erlendar eignir	9%	0-40%

Tafla 3. Aðrar takmarkanir eftir eðli fjárfestinga

STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

Stjórnarháttayfirlýsing

Lífeyrissjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. (LSBÍ), áður Eftirlaunasjóður starfsmanna Búnaðarbanka Íslands, birtir upplýsingar um stjórnarhætti með það að leiðarljósi að auka gagnsæi gagnvart sjóðfélögum og öðrum hagsmunaaðilum. Stjórn og framkvæmdastjóri LSBÍ telja mikilvægt að hlutverk og ábyrgð stjórnar, framkvæmdastjóra og annarra aðila sem eiga aðkomu að rekstri sjóðsins séu skýr.

LSBÍ starfar í samræmi við lög um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997, samþykktir sjóðsins og öðrum reglum sem um lífeyrissjóði gilda. Samþykktir sjóðsins eru aðgengilegar á heimasíðu sjóðsins. Hlutverk sjóðsins er að veita sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum í II. kafla samþykktu sjóðsins. Sjóðurinn skal ekki hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til að sinna hlutverki sínu og er ekki heimilt að inna af hendi framlög í öðrum tilgangi.

Stjórn hefur sett ýmsar reglur um starfsemina og eru þær aðgengilegar sjóðfélögum á heimasíðu sjóðsins. Þar má nefna starfsreglur stjórnar og endurskoðunarnefndar, reglur sjóðsins um aðgerðir gegn peningabætti, útvistunarstefnu sjóðsins og verklagsreglur um verðbréfaviðskipti.

Stjórn framkvæmir reglulega árangursmat á störfum sínum en þar sem stjórn LSBÍ er fámenn er matið ekki framkvæmt árlega. Stjórn framkvæmdi síðast mat á störfum sínum á árinu 2022 og hefur nýtt niðurstöður þess mats til að bæta störf sín.

Almennt um sjóðinn

LSBÍ hefur gert samning við Arion banka um að annast daglegan rekstur sjóðsins og eignastýringu með sérstöku samkomulagi frá árinu 2007. Eignir LSBÍ eru ávaxtaðar í samræmi við 36. gr. laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, 9. gr. samþykktu sjóðsins og öðrum reglum. Framkvæmdastjóri sjóðsins er starfsmaður Arion banka en enginn starfsmaður var hjá sjóðnum á árinu 2022. Samkvæmt samningi annast Arion banki ávöxtun fjármuna sjóðsins með sem hagkvæmustum hætti og virkri eignastýringu innan ramma fjárfestingarstefnu sjóðsins. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á að starfsemi sjóðsins sé í samræmi við lög nr. 129/1997, reglugerðir sem settar eru samkvæmt þeim og samþykktum sjóðsins. Stjórn sjóðsins sér um að móta fjárfestinga- og áhættustefnu sjóðsins ásamt því að setja sér starfsáætlun. Hlutverk stjórnar er skilgreint ítarlegar í starfsreglum stjórnar og samþykktum sjóðsins.

Stjórn sjóðsins er skylt að boða til ársfundar sjóðfélaga fyrir lok júní ár hvert. Vald ársfundar í málefnum sjóðsins fer samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda nr. 129/1997. Allir sjóðfélagar eiga rétt á fundarsetu með málfrelsi og tillögurétti ásamt því að fara með eitt atkvæði hver. Sjóðfélagar teljast þeir sem voru starfsmenn Búnaðarbanka Íslands 31. desember 1997 og átta þá að baki a.m.k. 6 ára réttindi í Lífeyrissjóði starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. og tilkynntu sjóðnum ekki fyrir 1. júní 1998 að þeir óskuðu eftir flutningi frá A-deild sem þá var til samkvæmt reglugerð sjóðsins. Jafnframt eru sjóðfélagar þeir starfsmenn annarra stofnanna, sem átta rétt á þátttöku í sjóðnum samkvæmt sérstökum samningum sem gerðir voru við lífeyrissjóðinn fyrir 31. desember 1997. Að auki eru sjóðfélagar þeir sem njóta elli- eða örorkulífeyris úr sjóðnum eða eiga geymd réttindi í sjóðnum umfram 6 ár. Ársfundur LSBÍ 2023 var haldinn 2. maí í húsakynnum Arion banka í Borgartúni 19. Ásta Eyjólfsdóttir var kosin fundarstjóri og Unnur Elín Jónsdóttir var kosin fundarritari. Ársfundurinn var metinn lögmætur og ákvörðunarbær til þess að afgreiða dagskrárefni.

Lýsing á samsetningu og starfsemi stjórnar og undirnefnda stjórnar

Stjórn LSBÍ er skipuð af þremur stjórnarmönnum. Samkvæmt samþykktum sjóðsins kjósa sjóðfélagar tvo stjórnarmenn á tveggja ára fresti og tvo til vara. Enn fremur tilnefni Arion banki einn stjórnarmann og einn til vara til tveggja ára í senn. Stjórnarformaður sjóðsins er Ársæll Hafsteinsson, meðstjórnendur eru Tryggvi E. Geirsson og Brynja Þorbjörnsdóttir. Varamenn eru Sigurður Kristjánsson, Bergrún Lilja Sigurjónsdóttir og Lára Jóhannsdóttir.

Snædís Ögn Flosadóttir, sem gengt hefur starfi framkvæmdastjóra sjóðsins frá 1. júlí 2015, lét af störfum 10. maí 2023 og við því tók Guðmundur Thorlacius Ragnarsson. Guðmundur býr að viðtækri reynslu innan eignastýringar og af rekstri lífeyrissjóða og hefur staðist hæfismat FME fyrir framkvæmdastjóra lífeyrissjóða. Framkvæmdastjóri starfar í samræmi við starfsreglur sem stjórn sjóðsins hefur samþykkt. Helstu skyldur framkvæmdastjóra eru að annast daglegan rekstur sjóðsins í umboði stjórnar og í samræmi við lög nr. 129/1997, reglugerðir settar samkvæmt þeim lögum og samþykktir sjóðsins. Framkvæmdastjóri annast upplýsingagjöf til stjórnar í samræmi við starfsreglur framkvæmdastjóra. Hún ber ábyrgð á því að bókhald sjóðsins sé fært í samræmi við lög og reglur, að fjárfestinga- og áhættustefnu sem stjórn hefur sett sé framfylgt og að tryggja að skipulag innra eftirlits sé með þeim hætti sem stjórn hefur samþykkt. Ber hann jafnframt ábyrgð á því gagnvart stjórn að heildar áhættustýring sé fullnægjandi ásamt viðeigandi upplýsingagjöf og viðbrögðum. Þá skal framkvæmdastjóri einnig móta viðeigandi markmið fyrir áhættustýringu og innra eftirlit í samstarfi við áhættustjóra sjóðsins og fylgjast með því að eftirlitið sé fullnægjandi og skilvirkt.

STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

Lýsing á samsetningu og starfsemi stjórnar og undirnefnda stjórnar frh.:

Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á skipun endurskoðunarnefndar í samræmi við 2. mgr. 108. gr. a. laga nr. 3/2006, um ársreikninga. Endurskoðunarnefnd sér um að tryggja gæði ársreikninga og annarra fjármálaupplýsinga sjóðsins og hefur eftirlit með vinnuferli við gerð reikningsskila og endurskoðun ársreikninga ásamt eftirliti með öðrum störfum endurskoðanda. Jafnframt ber endurskoðunarnefnd að sjá um eftirlit með fyrirkomulagi og virkni innra eftirlits lífeyrissjóðsins og áhættustýringu hans og fylgja eftir úrbótum á annmörkum sem koma fram hjá innri og ytri endurskoðun. Endurskoðunarnefnd setur auk þess fram tillögu til stjórnar um val á endurskoðanda og metur óhæði hans. Endurskoðunarnefndin fundar að lágmarki þrisvar sinnum á ári og gefur árlega skýrslu til stjórnar. Endurskoðunarnefnd var skipuð á fundi stjórnar 26. júní 2023 og í henni sitja Trygvi E. Geirsson, formaður, Brynja Þorbjörnsdóttir og Ásta Eyjólfsdóttir.

Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á skipun lánanefndar sjóðsins sem tekur afstöðu til umsókna sjóðfélaga um breytingar á lánum samkvæmt lánareglum sjóðsins en sjóðurinn hefur hætt nýjum lánveitingum til sjóðfélaga. Lánanefnd starfar innan þeirra heimilda sem stjórn hefur sett henni með lánareglum sjóðsins, öðrum starfsreglum og þeirra laga sem gilda um neytendalán. Lánanefnd er skipuð af stjórn, í henni sitja Guðmundur Thorlacius Ragnarsson, framkvæmdastjóri sjóðsins, Ólafur Örn Jónsson, sjóðsstjóri, og Sólveig Dröfn Ómarsdóttir, sérfræðingur á viðskiptabankasviði.

Innra og ytra eftirlit og áhættustjórn sjóðsins

Innri endurskoðun sjóðsins hefur verið útvistað til Arion banka. Innri endurskoðun er sjálfstætt starfandi og tekur ekki ákvarðanir sem tengjast daglegri starfsemi sjóðsins. Markmið innri endurskoðunar er að veita óháða og hlutlæga staðfestingu á innra eftirliti sem ætlað er að bæta rekstur sjóðsins. Meðal verkefna innri endurskoðunar er að meta hvort heildar áhættustýring og innra eftirlit virki eins og til er ætlast, ásamt því að leggja mat á skipulag og virkni vöktunar stjórnenda. Innri endurskoðun gerir stjórn sjóðsins grein fyrir meginniðurstöðum árlegrar endurskoðunar með skýrslugjöf.

Stjórn sjóðsins hefur tilnefnt regluvörð Arion banka sem ábyrgðarmann aðgerða lífeyrissjóðsins gegn peningþvætti og fjármögnun hryðjuverka. Einnig hefur regluvörður tekið að sér eftirlit með verðbréfavíðskiptum stjórnarmanna. Regluvörður leggur árlega fyrir stjórn lífeyrissjóðsins skýrslu um framkvæmd reglna um aðgerðir gegn peningþvætti og fjármögnun hryðjuverka. Á sama fundi leggur regluvörður fram skýrslu eftirlit með verðbréfavíðskiptum starfsmanna og stjórnar.

Grant Thornton sjá um ytri endurskoðun sjóðsins og hafa sinnt því starfi frá árinu 2022. Markmið ytri endurskoðunar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningur sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit á ársreikningnum. Endurskoðendur upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem koma upp í endurskoðun félagsins, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti sem koma fram í endurskoðun félagsins, ef við á.

Stjórn LSBÍ skjalfestir innra eftirlit sjóðsins árlega og setur jafnframt fram áhættustefnu þar sem greint er frá skipulagi og ábyrgð er varðar heildaráhættustýringu sjóðsins í samræmi við reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða nr. 590/2017. Áhættustefnan er þannig hluti af eftirlitskerfi sjóðsins og helst í hendur við fjárfestingarstefnu þar sem stjórn hefur sett takmarkanir á áhættutöku. Áhættustefnunni er einnig ætlað að skapa grundvöll fyrir virkri upplýsingagjöf til stjórnar. Með virkri upplýsingagjöf eru stjórn og starfsmenn sjóðsins meðvitaðri um áhættu tengdar starfsemi og betur í stakk búnir að bregðast við ef áhætta fer út fyrir ásættanleg mörk. Áhættustjóri LSBÍ er Valgeir Geirsson. Áhættustýring Arion banka sér um eftirlit með fjárfestingarstefnu lífeyrissjóðsins og að hún sé innan þeirra vaxmarka sem stjórn sjóðsins hefur samþykkt. Áhættustjóri gerir ársfjórðungslega skýrslu um fjárhagslega áhættuþætti er snúa að sjóðnum og er hún lögð fyrir stjórn. Árlega hefur áhættustjóri umsjón með framkvæmd eigin áhættumats í samstarfi við framkvæmdastjóra og stjórn, þar sem áhættuþættir sem snúa að rekstri sjóðsins eru kortlagðir á skipulegan hátt og áhrif þeirra könnuð. Í kjölfarið er ákveðið hvaða áhættuþáttum skuli stýrt og með hvaða hætti. Stjórn hefur sett sjóðnum útivistunarstefnu og viðbúnaðaráætlun vegna útivistunar mikilvægra verkefna og ber ábyrgð á fylgni sjóðsins við leiðbeinandi tilmæli nr. 1/2019, vegna áhættu við rekstur upplýsingakerfa eftirlitsskyldra aðila.

Stjórn LSBÍ setti sjóðnum persónuverndarstefnu á árinu 2018 og er hún birt á vefsíðu sjóðsins. Á árinu 2019 tók regluvörður Arion banka við hlutverki persónuverndarfulltrúa sjóðsins. Árlega skilar Regluvörður skýrslu um framgang persónuverndarstefnu sjóðsins.

ÓFJÁRHAGSLEGAR UPPLÝSINGAR

Starfsemi

Hlutverk Lífeyrissjóðs starfsmanna Búnaðarbanka Íslands hf. (LSBÍ) er að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Starfsemi sjóðsins felst þannig einkum í varðveislu og ávöxtun lífeyrissparnaðar sjóðfélaga með það að markmiði að hámarka lífeyrisgreiðslur þeirra. Sjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997.

Rekstur LSBÍ er í höndum Arion banka samkvæmt sérstökum rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins hefur gert við bankann og sinna því starfsmenn hans rekstri og eignastýringu sjóðsins.

Umhverfi og samfélag

Samfélagsábyrgð skiptir LSBÍ miklu máli og hefur sjóðurinn að leiðarljósi stjórnunarlega hugmyndafræði sem gengur út á að fyrirtæki og stofnanir viðhaldi jafnvægi á milli fjárhags-, umhverfis- og samfélagsþátta og hugi að öllum þessum þáttum við stefnumótun og ákvörðunartöku. Við mat á samfélagsþáttum er mikilvægt að skilgreina hvað í starfsemi fyrirtækis eða stofnunar er veigamest með tilliti til samfélagsþátta og sjálfbærni.

Ein höfuðskylda LSBÍ þegar kemur að samfélagsábyrgð lítur að skilgreindu hlutverki hans um að varðveita og ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja sjóðfélögum og eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri. Þetta gerir sjóðurinn með því að sýna eftir fremsta megni ábyrgð í fjárfestingum sínum byggt á þeim forsendum sem fyrir liggja hverju sinni, leggja áherslu á góða stjórnarhætti, fræðslu til sjóðfélaga um lífeyrismál og góðum árangri í starfsemi sjóðsins.

Allur rekstur og starfsemi sjóðsins er í höndum Arion banka og vísast því til ófjárhagslegrar upplýsingagjafar bankans hvað varðar umhverfisþætti, félagslega þætti og stjórnarhætti bankans í árs- og samfélagsskýrslu Arion banka 2023 vegna rekstrarþátta sjóðsins, eftir því sem við á.

Skýrslu Arion banka má nálgast hér:

<https://arsskyrsla.arionbanki.is/2023/islenska/>

Ábyrgar fjárfestingar og góðir stjórnarhættir

Stjórn LSBÍ hefur sett sjóðnum stefnu um ábyrgar fjárfestingar og hluthafastefnu og eru stefnurnar aðgengilegar sjóðfélögum og öðrum á vef sjóðsins.

Eignastýringaraðili sjóðsins, eignastýring fagfjárfesta hjá Arion banka, hefur þróað aðferðafræði og innleitt verklag ábyrga fjárfestinga í starfshætti sína fyrir hönd sjóðsins þar sem horft er til þriggja grunnþátta sjálfbærni; umhverfis- og félagslegra þátta og stjórnarháttanna. Samhliða því er sáttmáli Sameinuðu þjóðanna um samfélagsábyrgð fyrirtækja (e. UN Global Compact) hafður til hliðsjónar við eignastýringu LSBÍ. Þessi sáttmáli tengist heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun með einum eða öðrum hætti og með því má segja að í starfsemi sjóðsins sé unnið í átt að markmiðunum. Ásamt sáttmála Sameinuðu þjóðanna um samfélagsábyrgð (e. UN Global Compact) er rekstraraðili sjóðsins aðili að meginreglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (e. UN PRI) og UNEP FI, United Nations Environment Programme Finance Initiative.

Á árinu 2017 var rekstraraðili LSBÍ stofnaðili að IcelandSIF, samtökum um ábyrgar fjárfestingar og hefur stjórn LSBÍ og starfsfólk rekstraraðila nýtt sér þann vettvang til fræðslu og skoðanaskipta. Aðilar samtakanna eru starfsleyfisskyld fjármálafyrirtæki, lífeyrissjóðir og tryggingarfélag og er tilgangur þeirra að efla þekkingu fjárfesta á aðferðafræði sjálfbærra og ábyrga fjárfestinga með því að stuðla að aukinni umræðu um málaflokkinn.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Starfsemi LSBÍ fellur undir ákvæði ársreikningalaga um ófjárhagslega upplýsingagjöf þar sem fjallað er m.a. um stöðu og áhrif félagsins í tengslum við umhverfis-, félags- og starfsmannamál.

LSBÍ metur þær áhættur sem starfsemi sjóðsins getur stafað hætta af. Arion banki, rekstraraðili sjóðsins, hefur framkvæmt sérstakt áhættumat í tengslum við umhverfis- og félagsþætti og stjórnarhætti bankans og upplýst um niðurstöður matsins í árs- og sjálfbærni skýrslu bankans sem er fánaleg á heimasíðu Arion banka.

Við eignastýringu sjóðsins er tekið tillit til UFS þátta (umhverfisþættir, félagslegir þættir og stjórnunarhættir) í allri greiningarvinnu á stökum fjárfestingum eða sjóðum og kallað eftir viðeigandi upplýsingum um UFS þætti sem nýttar eru við heildarmat fjárfestingarákvarðana.

ÓFJÁRHAGSLEGAR UPPLÝSINGAR

Ófjárhagslegar upplýsingar frh.

Árið 2018 ákvað eignastýringaraðili að hitta og nálgast forsvaraðila allra skráðu innlendu félaganna á Aðallista Nasdag Iceland eftir að hafa tekið út og greint ófjárhagslega upplýsingagjöf þeirra. Fulltrúum eignastýringar var almennt vel tekið af félögunum en markmiðið var að fá félögin til að bæta ófjárhagslega upplýsingagjöf sína. Þessi vinna var endurtekin árið eftir og skilaði sér enn í bættri upplýsingagjöf. Árið 2020 var tekin sú ákvörðun að kaupa hluta af greiningarvinnu frá félaginu Reitun til þess að styrkja enn frekar ferlið við innlenda markaðinn og til að geta lagt aukna áherslu á aðra eignaflokka. Við UFS mat á öðrum eignaflokkum en skráðum innlendum félögum á Aðallista Nasdaq Iceland er einnig stuðst við greiningu Reitunar. Þau félög sem Reitun tekur ekki út en eru í eignasafni, eru metin út frá stefnum, skýrslum tengdum samfélagslegri ábyrgð og/eða öðrum viðeigandi gögnum. Hvað varðar sjóðastýringarfyrirtæki er spurningarlisti sendur út þar sem markmiðið er að svör taki til stefnu þeirra í ábyrgum fjárfestingum, svo sem hvort félög eru aðilar að UN PRI, til hvaða viðmiða sé horft í fjárfestingum ásamt því hvernig rekstraraðili eða sjóður nálgast samfélagsábyrgð í fjárfestingum.

Eignastýring Arion banka fyrir hönd LSBÍ hefur stigið frekari skref í greiningu á eignasafni sjóðsins. Meðal annars hefur verið lagt mat á kolefnisfótspor beinnar eignar í innlendum skráðum félögum og hlutfall grænna fjárfestinga í eignasafni sjóðsins áætlað. Áætluð nettó CO2 losun vegna beins eignarhlutar í árslok 2023 í innlendum skráðum félögum miðað við tölur frá félögunum fyrir árið 2022 var 432,0 tonn eða 1,77 tonn á hverja 100 m. kr. í eignasafni LSBÍ. Í framtíðinni er stefnt að því að ná enn frekar utan um kolefnisfótspor eignasafnsins.

Upplýsingagjöf LSBÍ um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar

Þann 1. júní 2023 tóku gildi lög nr. 25/2023 um upplýsingagjöf um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar. Lögin innleiddu í íslenskan rétt tvær reglugerðir Evrópusambandsins (ESB). Þar er um að ræða annars vegar reglugerð (ESB) 2019/2088 um upplýsingagjöf tengda sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu (SFDR) og hins vegar reglugerð (ESB) 2020/852 um að koma á ramma til að greiða fyrri sjálfbærri fjárfestingu og um breytingu á reglugerð (ESB) 2019/2088 (flokkunarreglugerð ESB eða flokkunarreglugerðin).

Upplýsingagjöf LSBÍ um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu (SFDR)

LSBÍ birti á árinu yfirlýsingu um sjálfbærniáhættu. En yfirlýsingunni er ætlað að lýsa því hvernig LSBÍ vinnur að innleiðingu áhættuþátta tengda sjálfbærni í fjárfestingarárvarðanaferli. Innleiðingarvinnan stendur nú yfir og verkferlar hafa ekki verið að fullu innleiddir. Greining rekstraraðila LSBÍ mun ná yfir hinar ýmsu birtingarmyndir sjálfbærniáhættu á einstaka fjárfestingar. LSBÍ hugar m.a. að áhrifum raunlægrar áhættu og umbreytingaráhættu. Á grundvelli greiningar mun LSBÍ framkvæma mat á því hvernig sjálfbærniáhætta getur komið til með að hafa áhrif á virði eða ávöxtun þeirrar fjárfestingar sem um ræðir hverju sinni.

Fræðsla til sjóðfélaga

LSBÍ telur mikilvægt að sjóðurinn sinni fræðslu til sjóðfélaga um lífeyrismál. Í því sambandi hefur hann á undanförunum árum í samstarfi við rekstraraðila sjóðsins staðið reglulega fyrir vel sóttum opnum fræðslufundum um útgreiðslur og almennum upplýsingafundum um lífeyrissparnað.

Góðgerðarmál

Samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða er LSBÍ ekki heimilt að inna af hendi fjárframlög til góðgerðarmála.

Starfsfólk

Rekstur LSBÍ er í höndum Arion banka samkvæmt rekstrarsamningi sem stjórn sjóðsins hefur gert við bankann. Samkvæmt honum sinna starfsmenn Arion banka rekstri og eignastýringu sjóðsins. Sjóðurinn hefur því enga starfsmenn og því vísað til stefnu og reglna Arion banka, t.d. mannauðs-, jafnlauna- og jafnréttisstefnu, almennra starfsreglna, starfs- og siðareglna fyrir starfsfólk, sem og reglna bankans um gjafir og skemmtanir og reglna um verðbréfavíðskipti starfsmanna.

Mannauðsstefnan hefur að leiðarljósi að efla mannauð með því að tryggja jöfn tækifæri og kjör starfsfólks af báðum kynjum og að vera eftirsóknarverður vinnustaður. Hvers kyns mismunur á grundvelli kynferðis er í andstöðu við jafnréttisstefnu og jafnréttislög. Jafnframt hefur Arion banki hlotið Jafnlaunavottun VR sem staðfestir að búið er að kerfisbinda launaákvæðanir og innleiða jafnlaunakerfi samkvæmt kröfum ÍST 85:2012 staðalsins.

ÓFJÁRHAGSLEGAR UPPLÝSINGAR

Mannréttindi og spilling

LSBÍ fylgir lögum og reglum sem um starfsemi hans gilda og styður við og virðir mannréttindi í allri sinni starfsemi. Sjóðurinn gerir ríkar kröfur um að samstarfsaðilar sínir virði mannréttindi, rétt til félagafrelsis og réttindi á vinnumarkaði.

Til að vinna gegn spillingu hefur stjórn sjóðsins t.a.m. sett sér starfsreglur, samskipta- og siðareglur, verklagsreglur um viðskipti stjórnarmanna lífeyrissjóðsins með fjármálagerninga, auk þess að setja fram aðgerðir gegn peningaþvætti, fjármögnun hryðjuverka o.fl. Samsvarandi reglur eru í gildi fyrir starfsmenn sem þjónusta sjóðinn að jafnaði. Þessar reglur má finna í reglum og skilmálum stjórnarháttá hjá Arion banka. Þar má m.a. finna verklagsreglur vegna hagsmunaárekstra, reglur um viðskipti starfsmanna, aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka, siðareglur o.fl.

ÚTREIKNINGUR KENNITALNA

2023

Tryggingadeild

Fjárfestingartekjur nettó (þ.e. fjárfestingartekjur - fjárfestingargjöld)	F	1.666.824
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður (þ.e. rekstrarkostnaður)	K	29.964
Hrein eign til greiðslu lífeyris í ársbyrjun	A	24.533.937
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	B	24.360.197

$$i = 2(F-K)/(A+B-(F-K))$$

i = nafnvöxtun = ... 6,9%

Vísitala neysluverðs til verðtryggingar 1. janúar 2023 560,9

Vísitala neysluverðs til verðtryggingar 1. janúar 2024 605,8

j = breyting á vísitölu neysluverðs til verðtryggingar = ... 8,0%

$$r = ((1+i)/(1+j))-1$$

r = hrein raunávöxtun = ... -1,00%

Hrein raunávöxtun ..... 2022 -14,23%

Hrein raunávöxtun 2021 8,25%

Hrein raunávöxtun 2020 5,67%

Hrein raunávöxtun 2019 8,43%

Fimm ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar 1,04%

Hrein raunávöxtun 2018 5,70%

Hrein raunávöxtun 2017 7,16%

Hrein raunávöxtun 2016 0,49%

Hrein raunávöxtun 2015 12,73%

Hrein raunávöxtun 2014 3,06%

Tíu ára meðaltal hreinnar raunávöxtunar 3,37%